

Dosarul nr. 2ra-642/22
2-18149565-01-2ra-10052022

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud: N. Mazur
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: M. Anton, I. Secieru, V. Cotorobai

D E C I Z I E

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

componenta:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de avocatul Radu Rusanovschi în numele și interesele Societății cu Răspundere Limitată „Iulitrans-MV” și lui Constantin Marandici,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Iulitrans-MV” și Constantin Marandici împotriva Companiei de Asigurări „Moldasig” Societate pe Acțiuni și lui Alexandru Chilcevschi cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 19 aprilie 2018, SRL „Iulitrans-MV” și Constantin Marandici au depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldasig” și Alexandru Chilcevschi, solicitând, conform cererii de concretizare a cerințelor (vol. I, f.d.125-126):

- încasarea de la CA „Moldasig” SA în beneficiul SRL „Iulitrans-MV” a sumei de 199 154 de lei cu titlu de prejudiciu material restant, a sumei de 1 000 de lei pentru expertiză și 6 000 de lei cheltuieli de judecată;

- încasarea de la Alexandru Chilcevschi în beneficiul lui Constantin Marandici a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la data de 12 decembrie 2017 în raionul Ialoveni, a avut loc un accident rutier în care au fost implicate unitățile de transport Opel Astra, n/î xxxxx, condus de co-pârâțul Alexandru Chilcevschi și automobilul de model Audi Q7, n/î xxxxx, condus de Marandici Constantin (administratorul SRL „Iulitrans -MV”).

Vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Alexandru Chilcevschi, în privința acestuia fiind întocmit procesul-verbal cu privire la

contravenție seria MAI nr.04031219 din 12 decembrie 2017, inclusiv și decizia de sancționare corespunzătoare.

Răspunderea civilă auto obligatorie a contravenientului Alexandru Chilcevschi în calitate de utilizator al autoturismului era asigurată la CA „Moldasig” SA, fapt confirmat prin polița de asigurare seria RCAI 003504045 din 7 octombrie 2017, valabilă la data producerii accidentului rutier.

Fiind sesizat despre producerea accidentului rutier din 12 decembrie 2017, asiguratorul de răspundere civilă a dispus deschiderea dosarului de daune nr. D/RCA/17-2154.

La 16 ianuarie 2018, evaluatorul întreprinderii SRL „Exauto-Plus”, în prezența reprezentantului pârâtului, care a refuzat semnarea actului, a examinat autoturismul Audi Q7, n/î xxxxx și a întocmit raportul de evaluare a pagubelor nr.93/OIA, prin care a fost stabilit că prejudiciul material provocat reclamantului constituie 432 945 de lei.

Astfel, la 30 ianuarie 2018 în adresa pârâtului a fost transmisă o reclamație potrivit căreia reclamantul a solicitat achitarea despăgubirii de asigurare, pe care aceștia o recunosc.

Conform calculului efectuat de CA „Moldasig” SA, reclamantul a primit doar suma de 287 698,26 de lei, care în viziunea companiei corespunde sumei prejudiciului cauzat.

La 26 martie 2018 în adresa co-pârâtului Alexandru Chilcevschi a fost expediată o reclamație cu privire la repararea de către acesta a prejudiciului moral, reclamația însă a fost lăsată fără răspuns.

Ulterior, reclamantul și-a concretizat cerințele acțiunii și a subliniat că urmare a audierii expertului CNEJ - Cechină Adrian, care a menționat că la întocmirea raportului de expertiză conform metodologiei aplicate la formularea răspunsurilor la întrebările puse în sarcina sa nu a fost ținut cont de Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, astfel aceasta nu poate sta la baza calculului despăgubirii de asigurare și din considerentul că în cadrul examinării acțiunii menționate au fost prezentate de către reclamantul SRL „Iulitrans-MV” două conturi de la stațiile de reparație CTO „Rumeon” SRL cu suma ofertei de 482 373 de lei și SRL „Zadiol auto” cu oferta de 491 333 de lei, ceea ce constituie un preț real pentru repararea prejudiciului, conform legislației în vigoare urmează să fie stabilită despăgubirea ținând cont de ofertele de la stațiile de reparație (art. 23 alin (11) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006.

Astfel, consideră că suma despăgubirii de asigurarea urmează a fi calculată reieșind din media între aceste oferte ($440\,299 + 482\,373 = 973\,706$ lei), ce constituie suma de 486 853 de lei, din care urmează a fi dedusă suma despăgubirii achitate deja.

Prin hotărârea din 15 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea.

S-a încasat de la CA „Moldasig” SA în beneficiul SRL „Iulitrans-MV” suma de 122 156,74 de lei cu titlu de prejudiciu material restant, 1 000 de lei - costul expertizei, 3 664,70 de lei – taxa de stat, 6 000 de lei – cheltuielile de asistență juridică, în total suma de 131 821,44 de lei.

S-a încasat de la Alexandru Chilcevschi în beneficiul lui Constantin Marandici suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

La 16 octombrie 2019, CA „Moldasig” SA a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii din 15 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă.

La 14 noiembrie 2019, Alexandru Chilcevschi, fiind reprezentat de avocatul Guțu Valentin, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de retragere a apelului declarat de avocatul Guțu Valentin în interesele apelantului Chilcevschi Alexandru. Procedura de apel la cererea de apel declarată de avocatul Guțu Valentin în interesele apelantului Chilcevschi Alexandru, s-a încetat.

Prin decizia din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de CA „Moldasig” SA, s-a casat parțial hotărârea din 15 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și, în partea casată, s-a emis o hotărâre nouă, prin care:

S-a respins cerința SRL „Iulitrans-MV” și Marandici Constantin împotriva CA „Moldasig” SA cu privire la încasarea sumei de 122 156,74 de lei cu titlu de prejudiciu material restant.

În rest, hotărârea din 15 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a menținut.

Prin decizia suplimentară din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea CA „Moldasig” SA de emitere a unei decizii suplimentare cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la SRL „Iulitrans-MV” în beneficiul CA „Moldasig” SA cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat pentru examinarea cererii de apel în sumă de 2 748,52 lei.

La 22 noiembrie 2021, prin intermediul poștei, acționând în interesele SRL „Iulitrans-MV” și lui Constantin Marandici, avocatul Radu Rusanovschi a declarat recurs împotriva deciziei din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând să fie admis recursul, casată integral decizia și menținută hotărârea din 15 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Totodată, a solicitat încasarea de la CA „Moldasig” SA în beneficiul SRL „Iulitrans-MV” a taxei de stat achitate la depunerea cererii de recurs.

În motivarea recursului, a invocat că instanța de apel a încălcat principiul reparării integrale a prejudiciului cauzat în rezultatul survenirii cazului asigurat, prevăzut de Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006.

În acest sens, reprezentantul recurenților a indicat că prin încheierea din 18 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la demersul reclamantului SRL „Iulitrans-MV”, a fost dispusă efectuarea expertizei pentru constatarea prejudiciului real cauzat proprietarului automobilului Audi Q7, n/î xxxxx.

Potrivit Raportului de expertiză judiciară nr.564, 565 din 24 aprilie 2019, costul estimativ al reparației de restabilire a automobilului Audi Q7, n/î xxxxx, inclusiv costul manoperei de reparație, materialelor consumate și pieselor de schimb noi, constituie 409 855 de lei, costul estimativ al reparației (prejudiciul material adus proprietarului) automobilului Audi Q7, n/î xxxxx, cu includerea coeficientului de

diminuare a valorii pieselor noi (pentru ajustarea la valoare a pieselor foste în folosință), constituie 182 434 de lei.

În cadrul cercetării judecătorești nu au fost prezentate alte rapoarte de expertiză decât expertiza judiciară nr. 564, 565 din 24 aprilie 2019.

Astfel, consideră eronată concluzia instanței de apel că încasarea diferenței despăgubirii de asigurare în baza Raportului de evaluare a pagubei nr.564, 565 din 24 aprilie 2019, este nejustificată, deoarece cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește luând în calcul prețurile medii practicate de la minimum trei unități de specialitate, pe când, la baza calculului efectuat, expertul a utilizat în cadrul efectuării expertizei doar două conturi.

Or, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, a fost audiat expertul judiciar care a menționat că la întocmirea unei concluzii judecare expertul poate alege independent metodologia și tehnicile aplicate în vederea formulării obiective a concluziilor puse în sarcina sa.

Totodată, a făcut trimitere la faptul că conform art. 7 alin. (1), (2) din Legea nr. 68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, expertul judiciar este independent față de ordonatorul expertizei judiciare, față de părțile din procesul judiciar, precum și față de alte persoane interesate de rezultatul expertizei judiciare. Activitatea de expertiză judiciară se desfășoară fără nicio imixtiune.

La fel, acesta a menționat că la formularea a concluziilor el a utilizat mai multe surse de informare, două conturi de la stațiile de reparații precum și cataloage ale preturilor producătorilor de piese.

Iar, în conformitate cu art. 23 alin. (8) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, dacă la unele părți componente sau piese pentru autovehicul nu există prețuri practicate de unitățile de specialitate, valoarea de nou a acestora se stabilește pe baza prețurilor din cataloagele pieselor de schimb sau, în lipsă, prin analogie cu prețurile la părțile componente sau la piesele unor autovehicule similare.

În concluzie, a susținut că instanța de apel neîntemeiat a casat hotărârea primei instanțe, deoarece aceasta are la bază unica sursă legală care stabilește cuantumul despăgubirii și întinderea prejudiciului cauzat în rezultatul survenirii cazului asigurat.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată recurenților și reprezentantului acestora prin intermediul poștei electronice, la 23 septembrie 2021 (vol. II, f.d.29), iar recursul a fost depus 22 noiembrie 2022, în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 10 mai 2022, în adresa intimațiilor a fost expediată copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs. Însă, până la data examinării admisibilității recursului, intimații nu au depus referință, prin care să-și expună poziția cu privire la recursul declarat.

Prin încheierea din 8 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de avocatul Radu Rusanovschi în numele și interesele SRL „Iulitrans-MV” și lui Constantin Marandici a fost considerat admisibil.

În conformitate art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Art. 444 din Codul de procedură civilă, prevede că recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

La caz, Colegiul a considerat inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite verificarea legalității hotărârilor atacate.

În cauza CtEDO Covalenco v. Moldova nr. 72164/14 16 septembrie 2020, Curtea a statuat că este necesar organizarea unei audieri: a) în cazul în care există necesitatea de a evalua dacă circumstanțele au fost stabilite corect de către autorități (a se vedea Malhous v. Republica Cehă [MC], nr. 33071/96, § 60, 12 iulie 2001); b) atunci când circumstanțele cer ca instanța să-și formeze propria impresie referitoare la justițiabili, prin acordarea dreptului de a explica propria lor situație personală, în mod direct sau prin intermediul unui reprezentant (a se vedea Göç, pre-citată, § 51; Miller, pre-citată, § 34 in fine; și Andersson v. Suedia, nr. 17202/04, § 57, 7 decembrie 2010); c) în cazul în care instanța are nevoie de a obține o clarificare cu privire la anumite detalii, inter alia prin intermediul unei audieri (a se vedea Fredin v. Suedia (nr. 2), 23 februarie 1994, § 22, Seria A nr. 283-A, și Lundevall v. Suedia, nr. 38629/97, § 39, 12 noiembrie 2002).

În speță, toate punctele de drept care puteau exista, pot fi cercetate și soluționate în mod obiectiv pe baza înscrisurilor și documentelor prezente la dosar.

În esență, părțile au avut posibilitatea să prezinte poziția în scris și să răspundă la argumentele părților adverse.

Astfel, verificând decizia contestată, în lipsa părților, în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul declarat de avocatul Radu Rusanovschi în numele și interesele SRL „Iulitrans-MV” și lui Constantin Marandici este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a deciziei suplimentare din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 15 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze, că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al recursului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza García Ruiz vs. Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26; Moreira Ferreira vs. Portugalia (nr.2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag.84, 98).

Astfel, circumstanțele cauzei prezentate de părți și determinate de instanțele de judecată în fazele procesuale anterioare denotă, în special, următoarele.

La 12 decembrie 2017 în raionul Ialoveni, a avut loc accidentul rutier cu implicarea automobilului de model Opel Astra, nr/î UNAV 657, condus de Alexandru Chilcevschi și automobilul de model Audi Q7, nr/î ILBJ 422, condus de Constantin Marandici.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr.04031219 din 12 decembrie 2017, vinovat de cauzarea accidentului rutier a fost recunoscut Alexandru Chilcevschi, care deținea polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto emisă de CA „Moldasig” SA din 7 octombrie 2017.

Fiind sesizat despre producerea accidentului rutier din 12 decembrie 2017, asigurătorul de răspundere civilă CA „Moldasig” SA, a dispus deschiderea dosarului de daune nr. D/RCA/17-2154. CA „Moldasig” SA a efectuat examinarea automobilului avariat și i-a achitat păgubitului suma de 287 698,26 de lei.

Reclamanții nu au fost de acord cu suma achitată și au efectuat o altă examinare la SRL „Exauto-Plus”, unde au fost stabilite deteriorările depistate asupra mijlocului de transport de model Audi Q7, nr/î ILBJ 422.

Conform Actului de examinare a mijlocului de transport auto nr.93/01A, și Raportului de evaluare a pagubei nr. 93/01A întocmite de SRL „Exauto-Plus”, suma despăgubirii de asigurare constituie 432 945,11 de lei.

Reieșind din această concluzie, reclamanții au înaintat în instanță acțiunea prin care solicită încasarea diferenței de preț dintre valoarea prejudiciului real cauzat și suma achitată cu titlu de reparare a despăgubirii de asigurare de către CA „Moldasig” SA.

Judecând cauza, prima instanță, prin hotărârea din 15 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a admis parțial acțiunea. A încasat de la CA „Moldasig” SA în beneficiul SRL „Iulitrans-MV” suma de 122 156,74 de lei cu titlu de prejudiciu material restant, 1 000 de lei - costul expertizei, 3 664,70 de lei – taxa de stat, 6 000 de lei – cheltuielile de asistență juridică, iar în total suma de 131 821,44 de lei. Totodată, a încasat de la Alexandru Chilcevschi în beneficiul lui Constantin Marandici suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Referitor la pretenția de bază privind încasarea despăgubirii de asigurare restante, prima instanță a motivat că suma de 122 156,74 de lei constituie diferența dintre suma despăgubirii achitată de CA „Moldasig” SA - 287 698,26 lei și suma costului estimativ al reparației automobilului conform Raportului de expertiză judiciară nr.564, 565 din 24 aprilie 2019 - 409 855 de lei.

Instanța a reținut că Raportul de expertiză judiciară nr.564, 565 din 24 aprilie 2019 urmează a fi pus la baza soluției date, deoarece la caz nu au fost prezentate

informații referitoare la prețul de piață al automobilului Audi Q7, n/î xxxx, prețul rămas, precum și, ambele părți au luat la baza efectuării calculului valoarea prejudiciului calculat de a câte trei unități de specialitate, dar diferite.

Fiind investită cu judecarea apelului declarat de CA „Moldasig” SA, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 1 iulie 2021, l-a admis, a casat parțial hotărârea din 15 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și, în partea casată, a emis o hotărâre nouă, prin care: s-a respins cerința SRL „Iulitrans-MV” și Marandici Constantin împotriva CA „Moldasig” SA cu privire la încasarea sumei de 122 156,74 de lei cu titlu de prejudiciu material restant. În rest, hotărârea din 15 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a menținut.

Prin decizia suplimentară din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea CA „Moldasig” SA de emitere a unei decizii suplimentare cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la SRL „Iulitrans-MV” în beneficiul CA „Moldasig” SA cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat pentru examinarea cererii de apel în sumă de 2 748,52 lei.

În motivarea deciziei, Colegiul instanței de apel a conchis că admiterea pretenției cu privire la încasarea diferenței despăgubirii de asigurare conform calculului din Raportul de evaluare a pagubei nr.564, 565 din 24 aprilie 2019, este nejustificată, deoarece cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește luând în calcul prețurile medii practicate de minimum trei unități de specialitate pentru constatarea pagubelor.

La fel, a reținut că, costul reparației automobilului Audi Q7, n/î xxxxx este mai mare de 75%, ceea ce reprezintă o daună totală, iar reparația autovehiculului nu este rentabilă din punct de vedere economic.

În astfel de situație, Colegiul instanței de apel a menționat că despăgubirea de asigurare urma să fie stabilită conform art. 23 alin. 1 lit. b) din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006 ca diferența dintre valoarea autovehiculului de la data producerii accidentului și valoarea rămasă conform actului de reevaluare încheiat de către o unitate de specialitate.

A conchis că reclamantul-intimatul nu a prezentat instanței probe sub formă de conturi pentru părți componente și piese noi fabricate în bază de licență (piese after market) sau originale foste în folosință, care să demonstreze că suma despăgubirii de asigurare evaluată și achitată de CA „Moldasig” SA este incorectă.

Pe de altă parte intimatul nu a prezentat instanței probe admisibile și pertinente cu privire la valoarea rămasă a autovehiculului avariat, fiind imposibil de apreciat diferența dintre valoarea autovehiculului de la data producerii accidentului și valoarea lui rămasă conform actului de reevaluare încheiat de către o unitate de specialitate.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluziile instanței de apel neîntemeiate, rezultate din interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, fapt care constituie temei de casare a deciziei și menținere a hotărârii primei instanțe.

Respectiv, instanța de recurs consideră întemeiate criticile aduse de recurent referitor la netemeinicia soluției instanței de apel.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 22 alin. (1), (2) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule,

despăgubirile se stabilesc în baza unui acord scris între persoana păgubită sau reprezentantul ei legal și asigurător or, în cazul în care nu s-a ajuns la nici o înțelegere, prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

În cazul stabilirii despăgubirii prin hotărâre judecătorească, drepturile persoanei păgubite prin accident produs de autovehiculul aflat în proprietatea sau utilizarea unei persoane asigurate în Republica Moldova se exercită față de asigurătorul de răspundere civilă auto, în limitele obligației lui stabilite prin prezenta lege, cu citarea obligatorie, în calitate de intervenienți accesorii, a persoanei /persoanelor răspunzătoare de producerea accidentului.

Conform art. 23 alin. (1) lit. a), alin. (2), (4), (11) și (12) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, despăgubirea pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului nu poate depăși nici una din următoarele valori: valoarea pagubei real suportate.

În cazul daunei parțiale, valoarea pagubei real suportate este egală cu costul reparației părților componente sau a pieselor avariate or cu costul de înlocuire a acestora, inclusiv cheltuielile pentru materiale, pentru lucrările de demontare și montare aferente reparațiilor și înlocuirilor necesare.

Costul reparației autovehiculului se stabilește pe baza documentelor eliberate de unitatea de specialitate acceptată de părți.

Indiferent de vechimea de exploatare a autovehiculului și parcursul acestuia, în cazul în care despăgubirea de asigurare se solicită în numerar sau prin virament în contul bancar al persoanei păgubite, quantumul despăgubirii de asigurare se stabilește luând în calcul prețurile medii practicate de minimum trei unități de specialitate acceptate de părți pentru manopera și pentru materialele aferente reparației sau înlocuirii părților componente și pieselor avariate, precum și pentru părți componente și piese noi fabricate în bază de licență sau originale foste în folosință care corespund cerințelor tehnice și de securitate rutieră.

Actele de evaluare a despăgubirii de asigurare întocmite fără respectarea prevederilor prezentului articol nu pot servi drept temei pentru achitarea despăgubirii de asigurare.

În cazul din speță, atât reclamanții SRL „Iulitrans-MV” și Marandici Constantin în susținerea pretenției cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, cât și CA „Moldasig” SA la stabilirea despăgubirii de asigurare, au prezentat în calitate de probe diferite actele de evaluare cost-reparație.

Iar, deoarece costurile reparației autovehiculului stabilite pe baza documentelor eliberate de unitățile de specialitate menționate nu au fost acceptate de părțile adverse, a fost dispusă efectuarea expertizei auto merceologice pentru constatarea prejudiciului real cauzat proprietarului automobilului Audi Q7, n/î xxxxx.

Astfel, potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 564, 565 din 24 aprilie 2019, costul estimativ al reparației de restabilire a automobilului Audi Q7, n/î xxxxx, inclusiv costul manoperei de reparație, materialelor consumate și pieselor de schimb noi, constituie 409 855 de lei, iar costul estimativ al reparației cu includerea coeficientului de diminuare a valorii pieselor noi (pentru ajustarea la valoare a pieselor foste în folosință), constituie 182 434 de lei.

Iar, corelând circumstanțele expuse cu normele legale citate supra, Colegiul menționează că prima instanță corect a conchis că, deoarece la caz nu au fost prezentate informații referitoare la valoarea autovehiculului la data producerii accidentului și valoarea rămasă, precum și, ambele părți au luat la baza stabilirii

valorii prejudiciului diferite calcule, de la unități de specialitate, ce nu au fost acceptate de părțile adverse, pretenția de bază privind încasarea despăgubirii de asigurare restante, urmează a fi încasată, potrivit art. 23 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, în conformitate cu calcul Raportului de expertiză judiciară nr.564, 565 din 24 aprilie 2019, în sumă de 122 156,74 de lei ce constituie diferența dintre suma despăgubirii achitată de CA „Moldasig” SA în mărime de 287 698,26 lei și suma costului estimativ al reparației automobilului conform Raportul de expertiză judiciară nr.564, 565 din 24 aprilie 2019, în sumă de 409 855 de lei.

În conexiunea celor expuse, Colegiul conchide că instanța de apel greșit a concluzionat că soluția instanței de fond este nejustificată, deoarece cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește luând în calcul prețurile medii practicate de minimum trei unități de specialitate pentru constatarea pagubelor.

Iar, în conexiunea celor expuse, Colegiul consideră că în speță urmează a fi menținută hotărârea primei instanțe.

Având în vedere că prima instanță a constatat și a elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea fondului cauzei, corect a aplicat legea materială, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Radu Rusanovschi în numele și interesele SRL „Iulitrans-MV” și lui Constantin Marandici, a casa integral decizia din 1 iulie 2021 și decizia suplimentară din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a menține hotărârea din 15 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Cu privire la cheltuielile de judecată suportate în instanța de recurs, Colegiul reține următoarele.

În corespundere cu art. 82-84 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

Taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Declarând prezentul recurs, avocatul Radu Rusanovschi în numele și interesele SRL „Iulitrans-MV” și lui Constantin Marandici, a solicitat încasarea de la CA „Moldasig” SA a taxei de stat achitate la depunerea cererii de recurs.

Conform ordinului de plată nr.1 din 11 noiembrie 2021, anexat la cererea de recurs (vol. II, f.d.60), pentru examinarea cauzei în instanța de recurs, SRL „Iulitrans-MV” a achitat în contul Trezoreriei de stat, taxa de stat în sumă de 1 978 de lei.

Având în susținere prevederile legale reținute, conform ordinului de plată nr. 1 din 11 noiembrie 2021, Colegiul conchide asupra necesității admiterii cererii și încasării de la CA „Moldasig” SA în beneficiul SRL „Iulitrans-MV” a sumei de 1 978 de lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată suportate pentru plata taxei de stat la depunerea cererii de recurs.

Totodată, Colegiul lărgit reține că în rezultatul soluționării cererii CA „Moldasig” SA de emitere a unei hotărâri suplimentare, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia suplimentară din 17 februarie 2022, prin care s-a încasat de la SRL „Iulitrans-MV” în beneficiul CA „Moldasig” SA cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat pentru examinarea cererii de apel în sumă de 2 748,52 lei.

Iar, odată cu constatarea netemeinicii deciziei prin care s-a anulat hotărârea instanței de fond, drept efect al casării deciziei din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi casată și decizia suplimentară din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. art. 444, 445 alin. (1) lit. f) și alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Radu Rusanovschi în numele și interesele Societății cu Răspundere Limitată „Iulitrans-MV” și lui Constantin Marandici.

Se casează integral decizia din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău și decizia suplimentară din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 15 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Iulitrans-MV” și Constantin Marandici împotriva Companiei de Asigurări „Moldasig” Societate pe Acțiuni și lui Alexandru Chilcevschi cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Compania de Asigurări „Moldasig” Societate pe Acțiuni în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Iulitrans-MV”, cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată, pentru plata taxei de stat în instanța de recurs, suma de 1 978 (o mie nouă sute șapte zeci și opt lei).

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Victor Burduh

Dumitru Mardari

